RAADSVOORSTEL

Zaaknummer:	1154657
Onderwerp:	Gedragscode gemeenteraad Dijk en Waard
Datum raadsvergadering:	9 december 2025
Portefeuillehouder:	Gemeenteraad
Programma:	0. Bestuur en ondersteuning

Publiekssamenvatting

De huidige gedragscode voor gemeenteraadsleden stamt uit 2022. De voorliggende, herziene gedragscode is aangepast naar de laatste wet- en regelgeving en er is voor gekozen om de gedragscode duidelijker en minder lang te maken. Het betreft hier een *quick fix* van de gedragscode. Met de nieuwe gemeenteraad zal na de verkiezingen in 2026 een proces doorlopen worden om de gedragscode ook inhoudelijk te wijzigen.

Voorgesteld besluit

De gemeenteraad besluit:

1. De gedragscode voor de gemeenteraad van Dijk en Waard 2025, inclusief bijlagen, waaronder het protocol integriteitsmeldingen, vast te stellen.
2. De gedragscode voor de gemeenteraad van Dijk en Waard 2022 in te trekken.

Inleiding

De gedragscode voor de gemeenteraad Dijk en Waard stamt uit 2022. Om de gedragscode weer in lijn te krijgen met geldende wet- en regelgeving wordt een nieuwe versie voorgesteld. Hierin zijn meteen stijlverbeteringen gemaakt.

Beoogd effect

Een actueel en begrijpelijke gedragscode voor leden van de gemeenteraad.

Kader

De raad is op grond van de artikelen 15, derde lid, van de Gemeentewet het bestuursorgaan dat een gedragscode voor de leden van de raad vaststelt.

Argumenten per beslispunt

1. De gedragscode voor de gemeenteraad van Dijk en Waard 2025, inclusief bijlagen, waaronder het protocol integriteitsmeldingen, vast te stellen.

De vernieuwde gedragscode draagt bij aan een integere bestuurscultuur waarin raadsleden weten wat er van hen wordt verwacht en inwoners beter kunnen vertrouwen op hun vertegenwoordigers.
De gedragscode is herzien om deze duidelijker, actueler en praktischer te maken. De vorige versie was juridisch correct, maar te abstract en daardoor minder bruikbaar in de dagelijkse praktijk. De nieuwe code legt meer nadruk op concreet gedrag in plaats van formele regels en helpt raadsleden sneller herkennen wat zorgvuldig en integer handelen vraagt.
Door het wettelijk kader per hoofdstuk te benoemen en het meldprotocol op te nemen, is de code overzichtelijker en beter toepasbaar. Ook is de structuur vereenvoudigd, zodat de code makkelijker te lezen en te bespreken is, bijvoorbeeld tijdens het inwerken van nieuwe raadsleden.

Deze aanpassing versterkt het handelingsperspectief van raadsleden, bevordert transparantie en maakt het gesprek over integriteit vanzelfsprekender.

2. De gedragscode voor de gemeenteraad van Dijk en Waard 2022 in te trekken.

De gemeenteraad dient de oude, vastgestelde gedragscode in te trekken. De nieuwe gedragscode is na dit besluit van kracht.

Kanttekeningen en risico's

Integriteit hangt in de praktijk af van het gedrag van individuele bestuurders.
Een gedragscode biedt geen garantie, maar laat wel zien welk gedrag van politieke ambtsdragers wordt verwacht.
De code is bedoeld als hulpmiddel om met elkaar in gesprek te blijven over integriteit, kwesties bespreekbaar te maken en misstappen te voorkomen.
Het is een interne regeling die de wettelijke regels verder invult met concrete normen en procedures. Zo wordt het handelen van bestuurders transparanter en wordt naleving beter toetsbaar.
De gedragscode is daarmee een leidraad en beoordelingskader bij twijfel of discussie.
Wie de code niet naleeft, overtreedt geen wet, maar wél de afspraken die men als bestuurders onderling heeft gemaakt. De code is dus geen vrijblijvende richtlijn: bestuurders kunnen erop worden aangesproken en moeten zich over hun gedrag verantwoorden. Overtreding kan geen juridische, maar wél politieke gevolgen hebben.

Alternatieven

De raad kan kiezen om geen nieuwe gedragscode vast te stellen, maar dan blijft de verouderde gedragscode van kracht. Dit is geen realistisch alternatief.

Samenwerking en participatie

Na bespreking heeft het presidium ingestemd met het voorleggen van de voorliggende gedragscode.

Financiën

Er zijn geen directe financiële consequenties verbonden aan de nieuwe gedragscode. Alle trainingen en workshops in het kader van de gedragscode worden bekostigd uit het opleidingsbudget van de gemeenteraad.

Communicatie

De gedragscode wordt gepubliceerd op iBabs en door de griffie actief onder de aandacht gebracht van raads- en commissieleden. Ook in de volgende bestuursperioden.

Uitvoering

Na vaststelling is de gedragscode in werking. De raad, burgemeester en griffie geven hier allen vanuit hun eigen rol en taak uitvoering aan.

Bijlagen, onderdeel van het besluit

1. Gedragscode gemeenteraad Dijk en Waard 2025
2. Protocol integriteitsmeldingen

Bijlagen ter informatie

1. Was wordt lijst gedragscode gemeenteraad Dijk en Waard 2025
2. Infographic gedragscode gemeenteraad Dijk en Waard 2025

3. Infographic protocol integriteitsmeldingen 2025